

CT-dunne darm met orale voorbereiding

U krijgt binnenkort een onderzoek met de CT-scanner (Computer Tomograaf). Deze brochure bevat belangrijke informatie die u moet weten vóór het onderzoek.

Met een CT-scanner is het mogelijk om foto's te maken van dwarsdoorsneden van uw lichaam. Dit gebeurt met behulp van pijnloze röntgenstralen. Meestal levert dit onderzoek meer informatie op dan normale röntgenfoto's. Een hulpmiddel bij het maken van een CT-scan is het gebruik van contrastmiddel. Door het inspuiten van contrastmiddel worden onder andere organen en bloedvaten duidelijker afgebeeld, waardoor eventuele afwijkingen worden aangetoond die anders onzichtbaar zouden blijven. Contrastmiddel kan op verschillende manieren worden toegediend. De ene manier sluit de andere niet uit; soms is een combinatie van beide noodzakelijk.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Als u door ziekte of een andere reden verhinderd bent uw afspraak na te komen, wordt u verzocht zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de afdeling Radiologie. Onze contactgegevens vindt u onderaan deze brochure. In uw plaats kan iemand anders geholpen worden!

Waar vindt het onderzoek plaats?

Let op! Het onderzoek kan plaatsvinden op meerdere locaties:

- Locatie ETZ Elisabeth, begane grond, afdeling Radiologie, route 72;
- Locatie ETZ TweeSteden, begane grond, afdeling Radiologie, route 77.

In uw afspraakbrief vindt u op welke locatie u verwacht wordt. Wilt u zich bij aankomst bij de balie van de afdeling Radiologie melden?

Als u bent opgenomen, wordt u er vanaf de verpleegafdeling naartoe gebracht.

Belangrijk om te weten vóór het onderzoek

Voorkomen van schade aan de nieren

Jodiumhoudende contrastmiddelen kunnen schade toebrengen aan de nieren. Mensen met normaal werkende nieren (voldoende nierfunctie) ondervinden vrijwel nooit schade, maar als de nieren minder goed werken, bestaat er een grotere kans op nierschade. Dit is de reden dat er vóór ieder CT-onderzoek waarbij jodiumhoudend contrastmiddel wordt toegediend, een recente nierfunctie bekend moet zijn. Als in de afgelopen 3 maanden de werking van uw nieren niet gecontroleerd is, zal uw specialist regelen dat u hiervoor bloed laat prikken.

Mocht blijken dat uw nieren onvoldoende werken, dan zullen er vóór het CT-onderzoek maatregelen genomen worden om uw nieren extra bescherming te bieden tegen het contrastmiddel. Dit kan via het toedienen van vocht via een infuus. U zal dan op de dag van het onderzoek worden opgenomen in het ziekenhuis.

Vorbereiding

Om het onderzoek goed uit te kunnen voeren, moeten uw maag en dunne darm zo leeg mogelijk zijn. Dat betekent dat u vanaf vijf uur voor het onderzoek **nuchter** moet zijn (dat betekent: niet eten, drinken of roken). De voorbereiding start één uur voor het onderzoek, op de verpleegafdeling of in de wachtruimte bij Radiologie. Om de dunne darm goed weer te geven, is het belangrijk dat deze gevuld is met contrastmiddel. Dit gebeurt door aangelengde contrastvloeistof (Mannitol[®]) te drinken. U dient deze vloeistof (1200 ml) gelijkmatig verspreid over het uur op te drinken. U kunt tussendoor gebruik maken van het toilet. Indien u een stoma draagt, wordt de hoeveelheid te drinken vloeistof aangepast. Als de voorbereiding is afgerond gaat u naar de kamer waar het CT-onderzoek plaatsvindt.

Vanwege toediening van medicatie raden wij u met klem aan om iemand in te schakelen die u na het onderzoek naar huis kan brengen.

Medicijnen

Bepaalde medicijnen kunnen in combinatie met jodiumhoudend contrastmiddel schadelijk zijn voor de nieren. Gebruikt u suikerziekte medicijnen van het type Metformine®? Neem deze niet in op de dag van het onderzoek. Gebruikt u ontstekingsremmende medicijnen van het type NSAID (zoals Ibuprofen®, Diclofenac®, Naproxen® en aspirine)? Neem deze niet in op de dag van het onderzoek. De dag na het onderzoek kunt u uw medicatie weer nemen zoals u gewend bent.

Patiënten met diabetes kunnen een freestyle Libre sensor hebben. Mogelijk worden de waardes beïnvloed door röntgenstraling. Wij adviseren daarom om de sensor te vervangen na de CT-scan óf de waardes te controleren met een vingerprik tot de sensor vervangen wordt.

Tijdens het onderzoek wordt er contrastmiddel (Mannitol®) in de dunne darm gebracht. Dit kan laxerend werken; mogelijk worden niet alle stoffen van uw medicijnen goed in het lichaam opgenomen. Vrouwen die de anticonceptiepil slikken, moeten rekening houden met een verminderde werking hiervan.

Melden

Als één of meerdere onderstaande onderwerpen op u van toepassing zijn, meld dit dan aan de laborant zodat hier rekening mee gehouden kan worden.

- Als u **zwanger** bent, ook als u het nog niet helemaal zeker weet. Röntgenstralen kunnen schadelijk zijn tijdens de eerste weken van de zwangerschap;
- Als u **overgevoelig** bent voor jodium of contrastmiddelen. Om een overgevoeligheidsreactie tegen te gaan, is het mogelijk om medicijnen toegediend te krijgen. Deze medicijnen kunnen de rijvaardigheid beïnvloeden. Het is daarom verstandig dat u iemand inschakelt die u naar huis kan brengen na het onderzoek;
- Als u **COPD of hooikoorts** heeft;
- Als u een **darmstoma** draagt, dient u contact op te nemen met de stomaconsulent (tel. (013) 465 55 80 / mail stomazorg@etz.nl) om een high output zakje te bestellen.

Kleding

Metaal in kleding is storend voor het onderzoek. Daarom kan de laborant u vragen kleding met bijvoorbeeld metalen knopen, ritsen of haakjes (BH) uit te trekken. Tijdens dit onderzoek mag u één laagje kleding aanhouden, d.w.z. uw slip en een hemd of shirt. Uw kleding kan vies worden tijdens het onderzoek. In de kleedkamer ligt daarom een hemd van het ziekenhuis dat u kunt aantrekken. Neemt u voor de zekerheid een set schone kleding mee.

Hoe gaat het onderzoek verlopen?

Nadat de orale voorbereiding is afgerond, gaat u naar de kamer waar het CT-onderzoek plaatsvindt. De CT-scanner heeft een korte ronde opening waardoorheen een onderzoekstafel geschoven kan worden. Tijdens het scannen schuift de tafel meerdere keren (gedeeltelijk) heen en weer door de scanner.

Zodra het onderzoek van start gaat, ligt u alleen in de onderzoeksruimte. Dit is vanwege de röntgenstralen. Röntgenstraling is nauwelijks schadelijk wanneer af en toe foto's worden gemaakt. Het kan wel schadelijk zijn wanneer men er elke dag in werkt. Daarom gaan de laboranten naar de kamer naast de onderzoeksruimte wanneer het apparaat in werking treedt. De laboranten kunnen u door het raam zien en kunnen door een intercom met u praten.

Voordat er gestart wordt met de scan krijgt u middels een prik een infuus aangelegd in de arm. Hierdoor krijgt u het medicijn Buscopan® toegediend. Dit medicijn zorgt ervoor dat de darmen ontspannen en gemakkelijker ontplooiën, zodat u minder last heeft van krampen tijdens het onderzoek en de beelden beter te beoordelen zijn. Direct na het toedienen van Buscopan® kunt u tijdelijk last krijgen van wazig zien. Wij raden u daarom af zelf naar huis te rijden.

Tijdens de röntgenopname, die enige seconden duurt, hoort u hoe de röntgenbuis in het apparaat om u heen draait. Het is belangrijk dat u tijdens het onderzoek goed stil blijft liggen. Tijdens het onderzoek kunt u ademhalingsinstructies krijgen van de laborant.

Tijdens het onderzoek wordt via een automatische injector jodiumhoudend contrastmiddel door het infuus gespoten. Het contrastmiddel wordt in de bloedbaan opgenomen en gaat zo door uw hele lichaam. Uiteindelijk wordt het gefilterd door uw nieren en verdwijnt door te plassen weer uit uw lichaam. Het contrastmiddel is niet radioactief. Het contrastmiddel kan de volgende **bijwerkingen** hebben:

- een warm gevoel dat door uw lichaam trekt;
- een rare smaak in uw mond;
- het gevoel dat u in de broek plast zonder dat dit daadwerkelijk gebeurt.

Deze bijwerkingen kunnen optreden direct nadat het contrastmiddel wordt ingespoten en verdwijnen na een paar minuten weer.

Een enkele keer komt het voor dat er pas na enkele uren of de volgende dag bijwerkingen optreden. Deze overgevoeligheid voor contrastmiddel uit zich in de vorm van (gal)bultjes, roodheid van de huid en/of jeuk.

Mocht dit bij u het geval zijn, lees dan direct de brochure [Nazorg bij een \(intraveneus\) jodiumhoudend contrastonderzoek](#) zodat u weet hoe te handelen.

Het gehele onderzoek duurt ongeveer 75 minuten (60 minuten voorbereiding, 15 minuten onderzoek).

Na het onderzoek

Mannitol[®] heeft een laxerende werking. Na het onderzoek kan het voorkomen dat u last krijgt van diarree. Vóór u naar huis gaat, kunt u daarom het beste eerst gebruik maken van het toilet.

U mag weer normaal eten en drinken. Om uw nieren te helpen bij het filteren van het contrastmiddel, raden wij aan om extra te drinken (water, thee, sap) op de dag van het onderzoek.

Hoe komt u aan de uitslag?

De radioloog maakt een verslag van het CT-onderzoek. Indien u dit heeft aangegeven, verschijnt de uitslag in uw patiëntenportaal MijnETZ. Uw behandelend arts bespreekt met u de uitkomst van het onderzoek.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen hebt, kunt u op werkdagen contact opnemen met de afdeling Radiologie.

Aan het begin van het onderzoek vertelt de laborant of radioloog u nogmaals wat er gaat gebeuren. Wanneer u op dat moment nog vragen hebt, kunt u deze ook dan stellen.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Radiologie: (013) 221 03 70

ETZ Elisabeth, route 72

ETZ TweeSteden, route 77

ETZ Waalwijk, richting 35